

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
 Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
 Кафедра педагогіки та психології професійної освіти

УЗГОДЖЕНО
 Декан ФЛСК

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Проректор з навчальної роботи

_____ С. Ягодзінський
 «__» _____ 2020 р.

_____ А. Гудманян
 «__» _____ 2020 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
 «Психологічна та педагогічна майстерність викладача ЗВТО»

Галузь знань: 01 «Освіта / Педагогіка»

Спеціальність: 011 «Освітні, педагогічні науки»

Освітньо-професійна програма: «Інноваційні педагогічні технології у закладах вищої технічної освіти»

Форма навчання	Сем	Усього (год./кредитів ECTS)	Л	ПР	ЛЗ	СРС	ДЗ / РГР / К	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	1	90/3	15	15	-	60		-	Диф.залік 2с.

Індекс: НМ-8-011/20-2.2.3

СМЯ НАУ РП 12.01.07-01-2020

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна та педагогічна майстерність викладача ЗВТО»	Шифр документа	СМЯНАУ РП 12.01.07-01-2020
		стор. 2 з 9	

Робочу програму навчальної дисципліни «Психологічна та педагогічна майстерність викладача ЗВТО» розроблено на основі освітньо-професійної програми та навчального плану № НМ-8-011/20 підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки», освітньо-професійною програмою «Інноваційні педагогічні технології у закладах вищої технічної освіти» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:
професор кафедри педагогіки
та психології професійної освіти _____ Л. Барановська

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» освітньо-професійної програми «Інноваційні педагогічні технології у закладах вищої технічної освіти» – кафедри педагогіки та психології професійної освіти, протокол № 13 від 18.08.2020 р.

Завідувач кафедри _____ Л. Доценко

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № _____ від « _____ » _____ 2020 р.

Голова НМРР _____ А. Кокарева

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1 Заплановані результати.....	4
1.2. Програма навчальної дисципліни.....	4
2. Зміст навчальної дисципліни	6
2.1. Структура навчальної дисципліни (Тематичний план).....	6
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	7
3.1. Методи навчання	7
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	7
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті.....	8
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	8

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна та педагогічна майстерність викладача ЗВТО»	Шифр документа	СМЯНАУ РП 12.01.07-01-2020
		стор. 4 з 9	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Психологічна та педагогічна майстерність викладача ЗВТО» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни», затверджених розпорядженнями № 071/роз. від 10.07.2019 р. і № 088/роз. від 16.10.2019 р. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати.

Ця навчальна дисципліна являє собою сукупність знань і вмінь, необхідних для формування профілю магістра з освітніх, педагогічних наук.

Метою викладання дисципліни є оволодіння здобувачами магістерського рівня з освітніх, педагогічних наук системою знань про психологічну та педагогічну майстерність викладача технічного університету; вироблення умінь аналізувати її складові, управляти внутрішньою і зовнішньою педагогічною технікою і психотехнікою.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- оволодіння знаннями про особливості психологічної та педагогічної майстерності викладача ЗВТО, його технік;
- засвоєння інформації щодо іміджу викладача, педагогічного спілкування, артистизму як складової педагогічної майстерності і професіоналізму викладача;
- оволодіння продуктивними стилями педагогічного спілкування та навичками використання механізмів психологічного захисту;
- формування педагогічного такту й етики викладача ЗВО.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких **компетентностей**: інтегральної, інноваційно-діяльній, креативної, комунікативної, критичного мислення; розвинути дидактико-методичну, психолого-педагогічну компетентності та компетентність когнітивної гнучкості.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Психологічна та педагогічна майстерність викладача ЗВТ» пов'язана з викладанням таких навчальних курсів: «Інноваційні освітні технології: світовий і вітчизняний досвід». «Педагогічна та професійна психологія», «Методологія прикладних досліджень». Вона є базою для викладання таких дисциплін: «Управління конфліктами у сфері освіти, базові навички медіації», «Лідерство та інновації в освіті».

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни складається з одного модуля «Психологічна та педагогічна майстерність викладача ЗВТО», який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною складовою навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна та педагогічна майстерність викладача ЗВТО»	Шифр документа	СМЯНАУ РП 12.01.07-01-2020
		стор. 5 з 9	

Модуль №1 «Психологічна та педагогічна майстерність викладача ЗВТО»

Тема 1. «Психологічна та педагогічна майстерність викладача ЗВТО» як навчальна дисципліна. Предмет, мета, завдання викладання. Дефініції ключових понять.

Інтегративний характер змісту навчального курсу, його роль у формуванні фахівців з освітніх, педагогічних наук. Предмет, мета і завдання навчальної дисципліни. Дефініції понять: «педагогічна майстерність» «педагогічна техніка».

Тема 2. Поняття педагогічної майстерності та її складових.

Рівні та складові педагогічної майстерності. Педагогічна компетентність та її структура.

Тема 3. Психологічна та педагогічна техніка викладача технічного ЗВО.

Сутність професійної техніки викладача. Зовнішня і внутрішня техніки. Психотехніка. Її структура. Володіння увагою, уявлення. Система К. Станіславського і педагогічна майстерність. Шляхи створення творчого самопочуття. Транзакції.

Тема 4. Особливості педагогічного спілкування викладача ТЗВО.

Змістовий аспект педагогічного спілкування. Особливості ПС, зумовлені складом контингенту здобувачів вищої освіти, типом професійної спрямованості. Етнокультурні особливості педагогічного спілкування в ТЗВО.

Тема 5. Стили педагогічного спілкування. Відмінності педагогічного спілкування від комунікації.

Класифікація стилів педагогічного спілкування за К. Левіним, В. Кан-Каліком. А. Марковою, Л. Мітіною.

Тема 6. Імідж викладача. Чинники формування.

Поняття іміджу викладача, його структури, чинників формування. Акмеологія викладача та її вплив на імідж. Критерії визначення професіоналізму викладача.

Тема 7. Педагогічні здібності викладача. Їх класифікація.

Поняття педагогічних здібностей. Класифікація. Структура педагогічних здібностей (перцептивні, комунікативні, інтерактивні, управлінські, організаторські, дидактичні, експресивні, академічні, сугестивні).

Тема 8. Педагогічний такт і етика викладача ТЗВО.

Поняття педагогічного такту, доцільність його дотримання. Складові педагогічної етики викладача ТЗВО. Механізми міжособистісного сприйняття в освітньому процесі та механізми психологічного захисту.

Проектування. Децентрація. Ідентифікація. Стереотипізація. Механізми психологічного захисту і педмайстерність викладача.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

№	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)
---	------------	--------------------------------

п/п	(тематичного розділу)	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Психологічна та педагогічна майстерність викладача ЗВТО»									
1.1	«Психологічна та педагогічна майстерність викладача ЗВТО» як навчальна дисципліна. Предмет, мета, завдання викладання. Дефініції ключових понять.	1 семестр							
		11	2	2	7	-	-	-	-
1.2	Поняття педагогічної майстерності та її складових.	11	2	2	7	-	-	-	-
1.3	Психологічна та педагогічна техніка викладача технічного ЗВО	11	2	2	7	-	-	-	-
1.4	Особливості педагогічного спілкування викладача ТЗВО	11	2	2	7	-	-	-	-
1.5	Стилі педагогічного спілкування. Відмінності педагогічного спілкування від комунікації.	11	2	2	7	-	-	-	-
1.6	Імідж викладача. Чинники його формування..	11	2	2	7	-	-	-	-
1.7	Педагогічні здібності викладача. Їх класифікація.	11	2	2	7	-	-	-	-
1.8	Педагогічний такт і етика викладача ТЗВО.	8	1	-	7	-	-	-	-
1.9	Модульна контрольна робота №1	5	-	1	4	-	-	-	-
Усього за модулем №1		90	15	15	60	-	-	-	-
Усього за навчальною дисципліною		90	15	15	60	-	-	-	-

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання: репродуктивний, пояснювально-ілюстративний, проблемний, моделювання, мозкового штурму, евристичних запитань, Сократів метод, кейс-стаді, рольова гра, ділова гра, проектний метод

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення дисципліни використовуються: індивідуальна, парна, колективна форми роботи; лекція, семінар, дискусія, евристична бесіда як форми організації освітньої діяльності.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна та педагогічна майстерність викладача ЗВТО»	Шифр документа	СМЯНАУ РП 12.01.07-01-2020
		стор. 7 з 9	

3.2. Рекомендована література

Базова література

- 3.2.1. Теслюк В. Основи педагогічної майстерності . К.:Ліра, 2016. -340 с.
- 3.2.2. Чепіль М.М. Педагогічні технології: навч. посібник.К.: академвидав, 2012. - 224с.
- 3.2.3. Барановська Л.В. Педагогіка та психологія вищої школи: навчальний посібник. – К. : НАУ, 2015. - 254с.
- 3.2.4. Інноваційні технології навчання: навчальний посібник для студентів технічних навчальних закладів / Кол. авторів, відпов. ред.. Бахтіярова Х.Ш. – К. НТУ, 2017. – 172 с.
- 3.2.5. Кайдалова Л.Г., Щокіна Н.Б., Вахрушева Т.Ю. Педагогічна майстерність викладача: навч. посібник. – Х.: Вид-во нФаУ, 2009. – 140с.

Допоміжна література

- 3.2.6. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: навч.-метод. посібник. –Івано-Франківськ, 2017. – 166.
- 3.2.7. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: навч.-метод. посібник. –Івано-Франківськ, 2017. – 166.
- 3.2.8. Дружилов С.А. Психологія професіоналізму. Інженерно-психологічний підход. – Х., Изд-во «Гуманітарний центр, 2011.- 296с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 3.3.1. <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/28536>
- 3.3.2. <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/28537>
- 3.3.3. <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/42076>
- 3.3.4. <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/20174>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Вид навчальної роботи	Модуль №1	
Відповіді на теоретичні питання під час аудиторної роботи на практичних заняттях	86×5 = 40	-
Виконання та захист презентації	86×2=16	-
Виконання експрес контрольної роботи	46×3 = 12	-

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна та педагогічна майстерність викладача ЗВТО»	Шифр документа	СМЯНАУ РП 12.01.07-01-2020
		стор. 8 з 9	

<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>48 балів</i>	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	-
Усього за модулем №1	100	-
Усього за дисципліною	100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та залікової рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./A, 87/Добре/B, 79/Добре/C, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна та педагогічна майстерність викладача ЗВТО»	Шифр документа	СМЯНАУ РП 12.01.07-01-2020
		стор. 9 з 9	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				